

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemal ali v Gorici na doma pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Vladne drobtinice.

Mi Slovenci smo tisti zavidevanja vredni narod, ki se z otroško naivnostjo radujemo vsake drobtinice, ki pade od vladne mize, dočim pomagamo znášati na mizo — pečenko in pogače. Kadarkoli in pod katerenkoli ministerstvom se nam je vrgla kaka drobtinica z vladne mize, vsikdar smo, uboge pastorka, vzklikali veselja in poljubljali — podplate onim visokim činiteljem, poleg katerih noge je ležala nam milostno vržena drobtinica. . . .

Pa pustimo to, kar je bilo.

V poslednjem času smo se tudi Slovenci nekako povzpeli do vrednejšega stališča, spoznavati in zavedati smo se začeli, da smo tudi mi, četudi mali narod, postali v državi važen političen faktor. A to važnost smo si pridobili — v združenju z drugimi Slovani države in po uravnavi svoje politike vsopredno s politiko drugih za svoj političen obstanek jednako se borečih avstrijskih Slovanov. Tako smemo reči, da smo postali Slovenci močen, v državi uvaževan faktor šele vsled solidarnosti z drugimi Slovani te države in da nam je za bodoče zjamčen marsikak politični in gospodarski uspeh, ako zvesto in možato tudi vztrajamo v tej solidarnosti.

Za to vztrajanje, ki nas krepi v borbi za svoja prava, ki nas nahušuje za svoje vzvišene narodne ideale, pa imamo več ko dovolj upravičenega uzroka. Mi Slovenci smo na jugu ko na severu svoje domovine še vedno pravcata raja, katero na lastnih rodnih tleh tlačijo zlobna tujčeva peta. Žgočo to resnico je najmarkantnejše naslikal slovenski državni poslanec in član slovenskega naprednega kluba dr. Andrej Ferjančič v svojem govoru o priliki razprave o proračunu v seji poslanske zbornice 24. febr. t. l. — Dr. Ferjančič je z jekleno brezobzirnostjo in na podlagi neizpodbitnih statističnih podatkov ožigosal obstoječe razmere na vseh krajih naše domovine in je bičal postopanje vlade in njenih privržencev zlasti na našem Jugu tako dosledno in uspešno, da so se

vsi mejklici nasprotnikov in njihova ne-utemeljena oporekanja razpršila ob faktih v njegovem govoru, kakor se razpršijo morske pene ob nepremičnem skalovju. Ta Ferjančičev govor je bil tako silovita reprodukcija vseh neštevilnih naših pritožb o krivicah, ki se nam godé, da bi moral, ako bi imel jeden govor ljudskega zastopnika na merodajnem mestu to čarovniško moč, uže ta Ferjančičev govor čez noč premeniti ves politični naš položaj. Ali če bi ta govor ne imel drugega pomena in uspeha, dokazal je iz nova, kako potrebna je naša solidarnost z drugimi avstrijskimi Slovani v borbi zoper tolike krivice od strani avstrijske vtade in naših političnih nasprotnikov.

Po tem govoru dr. Ferjančiča, ki je prava in pravcata opozicija proti vladi, pa je bilo samo ob sebi pričakovati, da bode klub, kateremu pripada govornik, glasoval — proti dispozicijskemu fondu.

To pa se ni zgodilo. Klub naprednih slovenskih poslancev je glasoval za dispozicijski fond in je s tem storil uslugo vladi, za katero mu mora ista narediti poklon. Kajti z glasovanjem za ta zaklad je izrekel klub vladi popolno zaupanje. Dispozicijski zaklad ni svota, katero rabi država za splošne državne potrebe, marveč ta zaklad je kredit, katerega rabi vlada za svoje posebne namene, v prvi vrsti za podpiranje oficijelnega časopisja, katero dela vladi prijazno politiko. Glasovati za ta zaklad se pravi torj z vladi neomejeno zaupanje. In to je storil klub slovenskih naprednih poslancev. Ta korak kluba slovenskih naprednih poslancev je zbudil ogorčenje pri vsakomur, kateremu je še kolikaj za splošne koristi slovenskega naroda in na sploh Slovanov. Kajti ta korak so storili slovenski napredni poslanci v trenutku, ko se je z vladino pomočjo sprejel Stürghov predlog za odpravo celjske slovenske gimnazije, torej v trenutku, ko je vlada zopet jasno pokazala, da se norčuje iz najvažnejših kulturnih zahtev slovenskega naroda.

Pri glasovanju o dispozicijskem zakladu nista bila navzoča napredna Slovenca dr. Tavčar in naš Oskar Gabršček in glasovala sta samo dr. Ferjančič in notar Plantan. Toda »Slov. Narod« piše, da je napredni klub že prvotno sklenil glasovati z a dispozicijski zaklad in je s tem izrekel, da so vsi štirje člani tega kluba soglašali s tem sklepom, torej tudi naš Oskar Gabršček in je tudi on s kranjskimi tovariši vred poljubil šibo, s katero vlada pretepa Slovence.

Ako kak državnozborski klub samostojno glasuje za kako vladno postavko, mora imeti za to svoje posebne uzroke.

Oglejmo pa si uzroke temu glasovanju, katere hiti navajati zaporedoma »Slov. Narod« skoro v vsaki svojih zadnjih števil. Ta — nekaj Jurčičev list opravičuje korak naprednega kluba na način, ki je jako čuden. »Slov. Narod« pravi, da je klub v očigled akciji, katero je pričelo mesto Ljubljana, namreč glede potresnega državnega posojila, postopal praktično in razumno, ko je glasoval za dispozicijski zaklad, t. j. da je to storil v nadi, da pridobi kako vladno drobtinico, za kakoršne češ, da se »klerikalci« zamenjujejo, ker da so se vladi »zamerili«. Pri tej priliki moramo že gospode iz naprednega kluba spomniti na njihove izbruhe nasproti poslancem, katere so nazivali po »Narodu« vladne kimovce, vladne podrepnike in jim podtikali, da klečeplazijo okoli ministerskih stolov, da se zadovoljujejo z vsako drobtinico itd. In glej, komaj so se naši napredni na Dunaju dobro ogreli, postali so oni sami pravcati — vladni kimovci!

No, bodisi, da bi bilo temu tako in bodisi, da bi država že res tirjala od mesta Ljubljane tiste stožisoče obrestnega posojila nazaj, ako bi napredni klub, v katerem je zastopnik mesta Ljubljane, dr. Tavčar, ne bil glasoval za razpoložni zaklad, — recimo, da bi bilo temu tako, kaj pa, to moramo vprašati, briga našega Oskarja Gabrščka zadeva, katera je popolnoma lokalnega

ljubljanskega pomena? Ako ima zastopnik Ljubljane svoje osebne težnje glede Ljubljane, ali je bil naš goriski poslanec opravičen izneveriti se splošni slovenski zastavi in se kloniti zahtevi zastopnika Ljubljane in soglašati z ljudmi, od katerih vsaki je imel pri tem glasovanju morda uprav svoje zasebne nagibe? Ali nima Oskar Gabršček nobene važnejšega posla kot zastopnik goratega okraja naše dežele v državnem zboru? Ako smo že tako daleč v svoji slovenski politiki, da tiraj vsaki poslanec svojo lokalno politiko, da pridobi za se kako »drobtinico« od vlade, kaj briga potem našega Oskarja Gabrščka lokalna politika kranjskih naprednjakov? Saj imamo mi primorski Slovenci tudi svojih lokalnih potreb, katerim nasproti pa se kaže, kar je tako čvrsto povedal dr. And. Ferjančič, vlada vsega zaupanja — ne vredno. In taki vladi, ki tako zapostavlja interese nas primorskih Slovencev, je izrekel Oskar Gabršček neomejeno zaupanje — v prilog kranjski lokalni politiki? To njegovo vedenje dá pač mnogo misliti. . . .

Toda nam se dozdeva, da je izvirni sklep naprednega kluba še iz vse drugih motivov in ti motivi so, kar moramo še bolj obsojati nego glasovanje samo.

»Slov. Narod« od 3. t. m. piše mej drugem: »Ali pa morda misli mešana družbica, ki se zbira pod bombastično zastavo »slovanskega centra« in misli hrvatsko-slovenski klub, da imata pravico zahtevati od naprednih poslancev, da postopajo z njimi soglasno in solidarno? Tako daleč še dolgo nismo po dogodkih iz polpreteklega časa. Najprej proti naprednim poslancem uprizoriti sramotno gonjo, kakor je uprizoril slov. centrum, da je napredne poslance iz sebe izrinil, potem pa zahtevati, da le-ti postopajo in glasujejo tako, kakor da so z onimi v enem klubu, to je od slov. centra drzno, od hrv. slov. kluba naivno.

Ali je pa v odstvom in postopanje teh dveh klubov tako imponujoče, da bi je morali napredni poslanci hoté ali nehoté vpoštevati?»

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogerskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)

(Dalje).

Ta kakor vsi ostali altarji so izrezljani v gotičnem slogu. Poleg krasnega kipa Mamke Božje v naravni velikosti, je na njem še več drugih podob iz Jezusovega življenja, česar se pa le še nekam megleno spominjam, kajti en utis istisne drugega iz spomina. In kdo bi mogel vse te razne utise le prešteti? Krasen je tudi ob prostornem »presbiteriju« obhajilnik, na katerem me je tudi parkrat doletela čast, da sem tudi mažarsko gospodo obojega sčola obhajal. Tudi »žagrad« je prostoren in krasen. Drugi altar na desni strani je zopet prekrasni altar Srca Jezusovega (Jezuš Szive oltára), ravno tako umetno izrezljan, kot je veliki. Kip Jezusovega srca v naravni velikosti ki kaže na svoje srce in z ranami na dlaneh rok, je tako umetno izrezljan, da se dozdeva prav živ, le da se ne giblje. Ob levi in desni strani sta malo manjša kipa, namreč na

Jezus v Paray-le Monal (na južnem Francoskem) svoj čas prikazal. Na desni pa je kip blažene Magdalene Pazziške, opatinje karmelitskega reda. Tudi na tem altarju sem parkrat maševal. Malo niže na istej strani je pa altar sv. Jožefa (Szent József oltára), ravno tako krasno in umetno izrezljan, kakor so vsi ostali. Na levi je kip sv. Emericha (Imre, mažarski) na desni pa kip sv. Alojzija; oba v krasni srednjeveški obleki kot mlada vojvoda. Četrty oltar na levi je sv. Antonu posvečen (Szent Antal oltára). Tu blagoslovlja poleg Matere Božje na blazinici stoječe dete božje sv. Antona klečečega pred njima. Ob desni in levi strani altarja sta pa enako krasna kipa dveh svetnikov iz reda sv. Frančiška, katerih imen pa se ne spominjam več. Nad altarno menso (mizo) so pa 3 lepe slike iz čudežnega življenja sv. Antona. Peti altar na isti levi (ali epistolski) strani je altar posvečen sv. Tereziji, ki je bila tudi redovnica slovečega karmelitskega reda. — Okoli nje kleči ali stoji še mnogo drugih redovnic, ki poslušajo njene modre nauke. Ta altar in vse kar h njemu spada, je dala na svoje

častita gospa Simor Terezija, sorodnica pokojnega Primasa: Simor Martina, predhodnika sedanjega. Ob levi strani je tudi še kip sv. Angele Mericije, na desni pa sv. Janeza Krst. (menda, če se še prav spominjam) Nad menso (mizo) so pa razne zgodbe iz življenja sv. Terezije. Posebno krasen altar je šesti altar: »Fájdalmas Szűs oltára«, t. j. altar žalostne Matere Božje in Jezusa Sina Božjega. Nad krasno menso so pa lične 3 slike iz Jezusovega trpljenja. Vsa oblika altarja je enaka prejšnjim v krasni gotiki. — Slednjič je še sedmi altar. Ta je posvečen prvemu ogerskemu kralju, namreč sv. Štefanu: »Szent István oltára«. — Kip sv. Štefana je v naravni velikosti, z vsemi »insinijami« (znamnji) apostolskega kralja. Redko krasno delo je to. Na desni je pa kip sv. Ladislava, (szent László) na levi pa sv. Elizabete, oba ogerska svetnika. Sv. Štefan ima srebrno-zlato krono na glavi z nagnjenim križcem na kroni, kakor je je tudi viditi na ogerskih novcih. Okoli pasu ima svitli meč; v levi drži dolg dvojni križ, odet je v krasno kraljevo opravo. Desno roko pa drži povzdigneno kakor

menso so zopet 3 slike, dogodb iz njegovega sv. življenja. — Hrvatje, ki praznujejo Mažarom enako njegov god dne 20. avgusta, ga imenujejo: »Kralj sabljar!« Kajti po duhu in običaju istega veka se je moralo mnogokrat še surove Arpadove sinove siliti h sv. krstu. Po pravici ga je sv. katoliška Cerkev prišela v vrsto svetnikov. Štefan je bil sin ogerskega vojvode Gejze, prej Vojk imenovan, praški nadškof Vojteh (Adalbert) ga je krstil in mu dal ime prvega mučenika Štefana. Nasledoval je svojega očeta Gejzo (997 l. do 1038) v vojvodstvu, pripeljal je skoraj vse svoje podložne h Kristusovi veri, ustanovil je po Ogerskem mnogo škofij, jih je obdaroval z obilnimi dohodki. Vsih tih škofij nadškofijska stolica je bila pa postavljena v Oštrogonu, (Strigonium-Gran) kjer je še dandanašnji. Sv. Štefan je bil res svet kralj in s srcem vdan apostolski stolici, kajti po vsej svoji državi je dal sezidati cerkve ter je ustanovil mnogo samostanov sv. Benedikta. Zato je papež Silvester II. vse, kar je storil sv. Štefan za razširjenje sv. vere in njen blišč, potrdil, njeega samega pa je obdaril s kraljevo krono

„Za tem grmom torej tiči zajec: iz maščevanja, iz osebne mržnje torej je postopal napredni klub tako, kakor je postopal! Iz jeze zaradi znanega državnozborskega dogodka, iz namena, da se slov. centru in hrv. slov. klubu jedno založi, zaradi tega in iz antipatije zastopnika Ljubljane do vodstva slov. centra je glasoval napredni klub za dispozicijski zakon in obrnil hrbet slovenski politiki. No, nam take vrste osebno maščevanje naravnost ne ugaja. Mi smo marveč mnenja, da v življenjskih interesih slovenskega naroda ponehaja vsaki osebni nagon, v takih vprašanjih ne smemo poznati nobenih „srčnih gnjevov“, marveč imeti moramo pred očmi jedino le usodo slovenskega naroda, ako se nočemo pred vsem svetom kazati kot take, ki vsaki hipec podležejo svojim strastem in kot take, ki se morajo še nekoliko učiti, da postanejo zreli parlamentarci.

V življenjskih vprašanjih naroda ne sme biti oseb, marveč kompaktna skupnost, tu nismo več „mešana družbica“, marveč Slovani smo, ki moramo iti kakor jeden vojak v boj za svoja prava.

Toda seveda „Slov. Narod“, da bi se bolj postavil napredni klub v pravo luč, se še norčuje iz slovanske solidarnosti, ker so ostali slovanski zastopniki — izvzemši vedno samosvoje Poljake — glasovali proti dispozicijskemu zakladu! Tako daleč je torej že prišlo pri teh ljudeh pod kompromisom s kranjskimi Nemci! Ta madež, ki ga je zagrešil napredni klub, pa je hotel poslanec dr. Ferjančič vze naprej izprati s svojim fulminantnim govorom o mučeništvu našega naroda in s tem pokazati, da pozna težnje našega naroda in krivice, ki se mu gode od strani avstrijske vlade.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. — Oj, kako jim je pri srcu, kako jih žge in peče „Sloškovna podružnica“, združbarje in hujškače v Gosposki ulici! Skoraj v vsaki številki svojega trobila se je spominjajo, jo napadajo, izzivajo in dražijo. In ako se človek spozabi in toliko poniža, da po zasluženju odgovori na njihove lopovščine, pa jim zopet ni prav; tedaj se delajo nedolžne in kažejo na naš odgovor rekoč: glejte, kake cvetke! Hinavci! Skoraj v vsaki vrsti, ki jo napišete, se nahaja ta ali ona psovka iz vaše bogate zaloge in vi se še drznete drugim kaj očitati v tem obziru! „Naprednjaška“ nesramnost!

Ako vporabljam včasih kako „cvetko“, izposojena je od vas, da vas zavračamo z vašim orožjem, klinom klinom! Kje pa je zrastle več „cvetk“ nego na vašem vrtu?

Ali ne vidite, ne slišite malone vsaki dan, kake „cvetke“ in kak sad rodi vaše ostudno hujskanje po deželi? Na Livku so padli vaši „učenci“ doli do kravjih zvoncev, v Rodiku na Krasu pa še nekoliko nižje: v človeško blato! Fej! V znamenju in s pomočjo kravjih zvoncev in človeškega blata hočete delovati za napredek in blagor svojih rojakov!

Take vrste ljudje, kakoršni so v znanem gnjezdu v Gosposki ulici, nas ne bodo učili, kako imamo varovati svoj ugled in svojo samostanost! Nesramneži, ki so še pred nedavnim časom pisarili in dražili proti učiteljem, da jedo krnh, ki je namočen v krvi našega kmeta, da hočejo kmeta na boben spraviti itd. itd. (gg. kolovodje „naprednih“ učiteljev se morda še kaj spominjajo?!), tem ljudem odrekamo vsako pravico vmešavati se v učiteljske zadeve, postavljati se za njihove varuhe in zagovornike! Apage!

S svojim in svojih zaslepljenih in zapeljanih žrtev delovanjem se bavite, nas in naše delovanje bodo sodili drugi sodniki in ne kake barabe!

Pride čas, da zapeljano ljudstvo izpregleda in tedaj obračuna z vami, vi njegovi nohnišči in krivi praveži!

Iz Dornberga, dne 6. marca. — Ni se čuditi, da sedanji Dornberg je postal v najnovejšem času staroslavno grško mesto Atene, kajti tu so se porodili novi grški modrijani, slavni govorniki itd. Novi Demosten je vstal iz groba ter zbira že svoje učence, svoje slušatelje pod svoje okrilje, da jim s svojo slavno zgovornostjo oznanjuje in predava novo evangelje „nove napredne“ stranke. Njegova visokost general Isteklosem iz Gorice je imenoval znanega Janeza vrhovnim pridgarjem novih „naprednih“ poslušnih ovčic v tukajšnjih Atenah in — otvorila se je nova šola, v kateri se bodo vzgajali novi Demonstenoviči, slavni govorniki in predavatelji novega „naprednega“ evangelija. Tako je!

Preteklo nedeljo, dne 2. marca se je slovesno in slavno otvorila nova takšna šola v tukajšnji nekdanji občinski katedrali, pardon — v dvorani. Ta dan je nastopil novi pridgar v Demonstenovem okrilju in je s svojo slavnostno zgovornostjo kar očaral vse poslušalce tako, da je takoj pristopilo in priseglo na novi „napredni“ evangelij okoli 10 tisoč mož, žena in otrok — in razdrobila se je v prah dornberška klerikalna trdnjava — in nastal je strašanski potres. Na Čukli se je odprl Vulkan, bruhaajoč smrdljivi ogenj iz svojega žrela. Raz visokih lin dornberškega zvonika zaplapola je črna zastava — znak velike tragične katastrofe — kapitulacije ogromne večine tukajšnjega prebivalstva. Strt je klerikalni zmaj, strto je klerikalno županstvo in starašinstvo, kajti dihnila je vanje „blagodejna liberalna sapa“ v podobi strupene burje, da je takoj podala svojo ostavko novemu domačemu pridgarju s ponižno prošnjo, da naj upliva na to, da pride prihodnjo nedeljo general Magnus iz Gorice in da sestavi novi kabinet, novo listo županstva in starašinstva iz vrste novih vernikov novega naprednega evangelija. Amen.

Sempas, dne 5. marca. — Kavke. Letošnjo spomlad je zašlo v našo dolino izvanredno mnogo črnih kavk. Niso poseben zgodbe, vendar zjutraj ob 7. uri že zapusté prenočišča in rekognoscirajo močvirja in preorane njive, kjer celi dan pridno pobirajo črve in drugo jedlačo. Kaj pomeni nenavadna množina te zletavne?

Lijak. Dva dni smo imeli veter, danes je solnce, a Lijak se ni še odtekel. Še leži po nižavah in namaka senožeti. Meseca februarja je tudi cesto preplaval in po dva dni pomival cesto od mitnice do mosta. — O skrbna cestna uprava! Mitnino pobiraš skrbno, Lijaka pa nočes zgraditi in odvesti v njegovo strugo. Leta in leta že kličemo pomoči, pa dotični gospodje delajo načrte, zato nimajo časa da bi vkazali pripeljati dva koša grude, s katero bi se zasula vrzel na pretrganem zasipu.

Drugi teden bomo imeli glasovanje za razdelitev županije. Osek in Ozeljans sta željno pričakovala tega glasovanja. Srčne želje se jima spolnijo prihodnje dni. Ker se dandanes rajši razdira nego zida, bo pač gotovo splošno glasovanje res raztrgalo sedanjo županijo v štiri. Bile srečne!

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica ima vsaki dan seje. Na dnevnem redu je vedno državni proračun. Zadnje dni je razpravljala o postavki „politična uprava“. V seji 4. t. m. so govorili razni poslanci večinoma o gospodarskih točkah svojih volilnih okrajev. Tako je govoril poljski poslanec dr. Wielowieyski o prašičji in goveji kugi, galški poslanec dr. Kos pa je opisoval razmere v Galiciji, ki so za las podobne — turškim. Rumun dr. Lupu je grajal politično upravo v Bukovini in omenil, da je suženjstvo v Bukovini v bujnem cvetu. Furlanski poslanec dr. Verzegnassi je govoril o pelagri in „malariji“ v Furlaniji in se pritoževal, da vlada zanemarljivo italijansko prebivalstvo, ker ne stori ničesar proti pelagri in mrzlici. Istotako se je pritoževal proti malariji v...

poljedelstvo gorenjeavstrijski poslanec Plas s ter je dejal, da Avstrija iz zgolj političnih ozirov podpira Madjare, svoje državljane pa zanemarljivo. Tudi dalmatinski poslanec dr. Kvekić je tožil, da se premalo skrbi za blagor dežele, antisemit Stein pa je razpravljala razna socialna vprašanja in se je bavil z dobroteljnimi zavodi na Dunaju. Za njim je govoril posl. Spinčić, ki je z ozirom na Bartolijev govor dokazoval z raznimi dejstvi, da so vse italijanske pritožbe o zatiranju italijanske narodnosti v Primorju popolnoma neutemeljene. Govornik ostro graja politično upravo v primorskih deželah, ki vedé ali nevedé goji irredento. Vlada dopušča, da italijanska večina v dežel. zboru isterskem brezozirno tepta pravice in prezira koristi slovanske večine prebivalstva. Na razne pritožbe in interpelacije osrednja vlada ali ne odgovarja ali pa se sklicuje na poročila svojih podrejenih organov. Prav je, da min. predsednik zagovarja in brani svoje uradnike, ali če se prepriča da se poročila nižjih uradov ne ujemajo z dejstvi, potem je njegova dolžnost, da zaukaže svojim uradnikom pri politični upravi, da varujejo zakon in branijo pravico proti vsakemu. Žal, da čujemo le besede in prazne obljube. Zato: Caveant consules!

V seji 5. t. m. je reagiral min. predsednik na razna izvajanja. Rekel je, da se plemstvo v pol. službi nikakor ne protizira, napovedal ustanovitev novih okr. glavarstev in pomnožitev uradniškega osebja. Minulo leto je bilo naznanjenih 82248 shodov, od teh bilo prepovedanih le 341, 98 razpuščenih. V nadaljnjem govoru je Koerber naglašal, da morajo uradniki služiti interesom ljudstva v smislu zakona, ne smejo svojega političnega mnenja niti v uradu niti v zasebnem življenju nikomur vsiljevati, narodna nepristranost mora veljati ne samo za ministra marveč za vsakega uradnika do zadnjega praktikanta. Le uradnik, ki deluje v tem smislu, more računati na skrb in varstvo od strani govornika. Uradništvu se stavijo vedno večje in težavnejše zahteve. Velika večina si je svesta svojih dolžnosti.

V seji 6. t. m. so bili sprejeti vsi naslovi ministerstva za notranje reči. Potem je začela razprava o izjemnih navedbah za Trst in okolico.

Po prečitjanju sporočila in po kratkem govoru poročevalca dr. Fuchsa, dobi besedo žid Ellenbogen, ki hudo napada vlado ter jej očita skrajno lahkomiselnost, češ, da za Trst ni bilo potreba izjemnih navedb. Govornik graja oestro poročilo in pravi, da je sestavljeno tako, kakor je želela vlada.

Oglasi se k besedi posl. Spinčić. On pravi, da mu ne pride na misel zagovarjati primorsko vlado toliko manje pa njen zistem.

Glede postopanja vojaštva pa, katero je napadel predgovornik, ima govornik poročila iz Trsta, poročila, katera so mu pisale osebe, ki so bile na licu mesta. Iz teh poročil je razvidno, da je vojaštvo bilo skrajno potrpežljivo ter da je še le v največji potrebi rabilo orožje. Iz teh poročil se je govornik tudi prepričal, da je vladal na jedni strani velik strah, na drugi strani pa da je začelo hudo vreti, tako, da je bilo izjemno stanje popolnoma na mestu in da so se z njim zaprečile velike nesreče.

Posebno je razvidel iz poročil, da je oddelek vojaštva, kateremu je zapovedoval nadporočnik Köppl, bil prisiljen streljati. S tem pa noče govornik trditi, da ne bi bila vlada in Lloyd pred 13. feb. in tudi še pozneje mnogo zagrešila.

Lloyd so bile že dlje časa znane pritožbe delavcev, ki so bile več ali manj tudi opravičene; zato je bila njegova dolžnost, da je upošteva — a vladina dolžnost bila je pa, da v tem smislu posreduje. Govornik je prepričan, da bode vlada ne glede na izid glasovanja v poslanski zbornici vkrenila, kar se ji bo zdelo.

Ali neobhodno potrebno je, da se ukrene vse kar je v stanu zaprečiti ter odstraniti nevarnost, da se taki dogodki, kakoršni so bili 13., 14. in 15. feb. več ne dogajajo. Zaradi tega stavi pa on tudi svoj tozadevni minoritetni votum.

Govornik se pri tej priliki pritožuje in pravi, da Slovenci v Trstu ne uživajo tistih pravic, katere so jim postavno zagajene, marveč da ravnajo z njimi oblasti kakor s sužnjimi. Govornik se pritožuje tudi čez to, da se je v zadnjem času začel slovenski jezik iztirati celo iz cerkev tržaških.

Govornik pravi, da je treba v Trstu na vsak način pomnožiti garnizijo. On je namreč mnenja, da bi tudi zdaj ne bilo prišlo do tega, do česar je prišlo ako bi bilo v Trstu pri rokah več vojaštva in bi mnogoštevilneje je na-

bi se razsajaleci gotovo zbal. Govornik izraža svojo nezadovoljnost posebno nad tem, da se v zadnjih časih skoro pri vseh večjih podjetjih rabijo le delavci iz drugih držav.

Govornik pozivlja vlado, naj skrbi za to, da se bode v Trstu vzgajalo ljudstvo na verski in moralni podlagi; pozivlja jo pa tudi, da spremeni korenito svoj vladni zistem ter da uredi vse tako, da bodo v Trstu vsi ljudje enakopravni.

Včeraj se je debata o tem predmetu nadaljevala in tudi dokončala. Vladne naredbe glede izjemnega stanja je pri glasovanju zvela zbornica na znanje s 180 proti 76 glasovom.

Čehi in Francozje.

K svečanostim o priliki stoletnice slavnega francoškega pisatelja Viktorja Hugo-a je došlo v Pariz posebno odposlanstvo iz Prage s svojim načelnikom dr. Srbom na čelu. Sprejem Čehov je bil presrčen. Občestvo je Čeha burno pozdravljalo s čestitko pozdravom: Na zdar! O priliki sprejema raznih deputacij imel je pariški načelnik Dausset daljši govor, katerega polovica je veljala Čehom. — Praški župan dr. Srb je v dolgem govoru slavil Viktorja Hugo-a. Dejal je: „Nobeden narod ni imel večjega moža in ga tudi imeti ni mogel.“

Čehi so v Parizu obračali občo pozornost nase. Francozki listi so pisali navdušeno o njih. Znani sloveči publicist André Cheradame pa je priobčil jeden članek, v katerem pravi, kako mu je tožil starosta Čehov dr. Rieger, ker Francozje niso hoteli poznati svojih pravih prijateljev. Rieger je vse storil, da bi opozoril Napoleona III. na nevarnost, ki pr. ti Franciji od strani Nemcev. Ali v Parizu Riegerovega svarila niso razumeli. Temu je sledil usodni dan pri Sedanu, francoski poraz. Pokazalo se je, kako prav je imel Rieger. Ali še pozneje, ko je prišel Rieger v Pariz, ga niso razumeli francozki državniki, niti Thiers. Jediní Gambetta ga je razumel, a ta je kmalu za tem umrl. Toda Riegerovo delovanje ni ostalo brez uspeha. Francozi poznajo težnje Čehov. Čehi hočejo svobodno Češko v svobodni Avstriji. V Berlinu pa hočejo uresničiti Bismarckov izrek: „Kdor je gospodar Češke, je gospodar Evrope!“

Francozje pa hočejo mir, torej ravnotežje na evropskem ozemlju. Ako se Francozka noče sama uničiti, ne sme dovoliti Nemčiji, da pogoltno Češko in postane strašna vojna sila. Zato hoče Francija, da Češka ostane Čehom; ali ker Češka ne more živeti politični sama zase osamljena, tedaj mora ostati v Avstriji. Potemtakem obstoje združeni interesi mej Avstrijo in Francozko. Naj se ne govori o tem, da Avstrija pripada k trozvezi. Od 25 milijonov Avstrijcev jih je danes najmanj 15 milijonov, ki so proti trozvezi. Smijati se moramo, ko oficijelne izjave govore o stalnosti nemško-avstrijske zveze. V naših očeh — končuje Cheradame — češki delegati poosebljujejo vso Avstrijo, zato jih časti vsa Francija.

Vsenemški načrti.

Petrograjski list „Kraj“ prinaša razgovor, katerega je imel nedavno neki odlični Poljak z jednim nemškim politikom. Pri tej priliki je razkril Nemec vsenemški politični načrt in je dejal mej drugim: S Francozi so naši računi storjeni in cesar Viljem si prizadeva da bi uvedel dobre odnose s Francijo. Mi damo (!) Francozom Maroko, del Afrike, če treba tudi Belgijo in Luksemburg. Ali druga stvar je z Rusijo. Tu je ogenj in voda, dva naroda, dve civilizaciji, dva sveta. Tu mora (!) priti do spopada. — Nemški „Draug nach Osten“ ni samo pusta fraza. Ko nam zmanjka prostora, kam pa hočemo, ako ne v zemlje Slovanov? Gibanje, ki zamore dovesti do vojne, pa še traja lahko 50 let. Kaj je 50 let v zgodovini? Za narodi so prišli narodi, za civilizacijo civilizacija. Ob času Rimljanov, Galov in Germanov se ni bilo Slovanov, a tudi ti se morajo pojaviti. Vprašanje o Češki in Poznanju so le predigre, predstraže, za temi pride veliki boj, ki se bode bil ob mejnih pokrajinah. Zakaj pa se je vračala naša vojska iz Kitajskega čez Trst? Zato, da pokaže nemškemu narodu, kod pelje najbližja pot v sredozemsko morje. Danes ni Nemca, ki bi ne sanjal o Trstu. — „Ali pride do boja z Avstrijo?“ vpraša Poljak. „Bog obvaruj! Avstriji damo (!) Solun, Srbijo, Carigrad, ali Trst mora biti naš.“ — Tako hočejo domišljavi Nemci razpolagati s svetom, a ne mislijo na resnični rek, ki pravi: „Prevzetnost gre pred padcem.“

Nameravani napad na srbsko kraljevo rodbino.

Listi poročajo o jako čudnem dogodku, ki se je baje izvršil minulo sredo v srbskem mestu Šabac. Isti dan se je

neki Alavantič, sorodnik in pristaš pretendenta na srbski prestol, Petra Karagorgjevica. Obklek se je v srbsko generalno uniformo in se podal naravnost na carinski urad. V njegovi družbi so bili trije Nemci, Störck, Eckner in Werner, ter Madjar Szerencz. Že na meji je zahteval od finančnih stražnikov, naj mu sledijo, kar so isti, meneči, da je res srbski general, tudi storili. Na carinskem uradu je zahteval od finančnih stražnikov, da se isti takoj oborožijo. S to oboroženo četo je šel na občinski urad in zahteval od ognjegašev, da se tudi oborožijo in gredo z njim. Potem se je podal na orožniško postajo in zahteval jednako od orožnikov. Vsakemu, ki bi se upiral, je grozil s smrtjo. Dva orožnika pa sta ušla skozi okno in vso stvar naznanila poveljniku Nikoliču. Ta je prihitel na postajo ter zahteval od Alavantiča, da se legitimira. Ta pa je takoj ustrelil na Nikoliča in ga ranil. Na to pa je ustrelil Nikolič na Alavantiča in ga smrtno zadel v prsa. Alavantič se je zgrudil in predno je izdihnil, izpovedal, da je bil najet od Petra Karagorgjevica, da uprizori napad na dinastijo Obrenovičev. Aretirali so vse tri njegove spremljevalce. Stvar je prišla v skupščino, kjer se je poudarjalo, da je bilo vse organizirano na avstrijskem ozemlju. Skupščina je izričilo svojo udanost kraljevi hiši Obrenovičev.

Vojna v južni Afriki.

Minuli teden so imeli tako Buri kakor Angleži zabeležiti izdatnih izgub na bojišču. Gibanje vojnih čet je bilo v zadnjem času jako živahno na obeh straneh; minula dva meseca se je izvršilo nič manj nego 600 bojev, pri katerih so, tako poročajo Angleži sami, bili večinoma tepeni Angleži. Angleži so prišli do spoznanja, da z vojno silo in naravnimi vojnimi sredstvi Burov ni mogoče uničiti. Mogoče pa da bi bilo to jedino s tem, da bi Angleži imeli na razpolago vedno dovolj konj, kar zdaj ni in pa, da bi k Burom ne mogli zdraviti. A oboje je težka reč, ker so Buri bolj preskrbljeni z živino nego Angleži in zdravnike imajo Buri v samih sebi. Torej nikjer upanja na konec vojne. — Dne 23. m. m. so Angleži premagali Bure in jim vzeli okoli 100 konj, 6000 glav živine in več tisuč patronov; 600 Burov je baje padlo in bilo ujetih in zaplenjenih nekaj voz provijanta. A koj drugi dan so Buri pri Klerksdorp strahovito naklestili Angleže in jim z nova dokazali, da niso zmožni vojevanja v južni Afriki. O tej hudi bitki se ni natančnejših poročil, ker Angleži previdno molče, iz burskega tabora pa se ni došlo poročilo. Vendar toliko se je zvedelo, da se je vršila bitka pri Klerksdorp pod vodstvom polkovnika Andersena. Ta dan so Buri z velikim oddelkom jeli prodirati proti Klerksdorp; kakih 10 minut pred mestom so izvršili prvi naskok. Za hip potisnjeni nazaj, so obnovili takoj zopet napad in so s tako silo pritiskali na Angleže, da se jim je splašala vsa vprežna živina in zbežala v gore.

Zmešnjavo, ki je tu nastala, so porabili Buri in se vrgli na Angleže s strahovitim pogumom. Tu se je začelo strašno klanje in v malo minutah je ležalo na tleh mrtvih Angležev kakor snopja. Dasi molči o številu padlih angležev poročilo, vendar je sklepati po številu Burov, da jih je moralo pasti obilo. Burov je bilo 1700 mož in so se boja udeleževali poveljniki Delarey, Kemp, Colliers in Lemmer. Ako se torej vzame, da se bojuje zoper Bure skoro vedno dvajsetkrat večje število Angležev, si moremo misliti, kolike so bile tu angleške izgube. Kitchener je vedno delal na to, da bi zvalil Bure na odprti boj na planem, ker jih je upal tu popolnoma premagati. Bitka pri Klerksdorp pa ga je poučila, da tudi s tako operacijo ne opravi nič pri Burih. Burov stoji danes — po angleških poročilih — na bojišču 23.000 mož in sicer je 8.000 Transvalcev, 4.000 iz države Oranje in 11.000 Afrikanderjev ter ustašev iz Natala in iz Kapske kolonije.

Domače in razne novice.

Poziv dr. Tumi! — Slovesno in odločno pozivljemo deželnega poslanca dr. Tumo, naj trditev, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem grozila z večnim pogubljenjem, — ako ne volijo g. Klavžarja“, ali dokaže ali pa javno prekliče. V slučaju, da tega ne stori, imeli ga bomo za nesramnega lažnika in podlega obrekovalca, ki ni vreden naslova: „deželni poslanec“.

Imenovanje. — Minister za pravosodje je imenoval avskultanta Ivana Lončarja sodnim pristavom v Kopru.

Duhovniške spremembe. — Za Banjšice je imenovan za upravitelja č. g. Jos. Ušaj, kurat v Batah. — G. Blaž Bevk izstopi iz pastirskega službovanja. Za Lokavec je imenovan za upravitelja č. g. Alfonz Poljšak, vikarij v Št. Tomažu.

Preč. Adam Zanetti, dekan v Flumičelu je imenovan za prošta v Pulju, upraviteljem fare je določen tamkajšnji kaplan č. g. Sebastijan Tognon

Za „Solski Dom“ došlo upravnistvu „Gorice“: Preč. g. Dr. St. Kumar, vikarij v Avčah 10 K, (ravno toliko za Alojzijevešče), z geslom: „Solzica na grob součencu St. Kerkoču“. Gosp. svetnik Franc Plohl 3 K, gospodična Amalija Oblak, učiteljica v Kamnjah, nabrala v veseli družbi z „botri“ v gostilni Mihaela Bizjak v Kamnjah K 6-02.

Deželnozborske dopolnilne volitve. — Ta teden so pričele prvotne volitve na Tolminskem. V torek so se vršile na Grahovem. Naprednjaki so smatrali Grahovsko obširno občino za svojo nepremagljivo trdnjavo; a kakor se v marsičem varajo, varali so se hvala Bogu tudi v tem mnenju. V torek namreč so Grahovski volilci pokazali, da so se do vrh grla naveličali divje napredne gonje, ki bi jih tirala, ako bi jej nadalje sledili, le v pogubo. Zato so pa z 87 proti 68 glasovom izvolili 8 volilnih mož, ki ne bodo volili „narodno naprednega“ kandidata. Slava jim!

V Cerknem so se vršile volitve v četrtek. Tu so hoteli „naprednjaki“ z zavratnim naskokom, na katerega so se s skrajno prefriganostjo skrivno pripravljali, izvršiti ono „presenečenje“, o katerem je pisala zadnja „Soča“, ali: ni jim šlo izpod rok! Zmagali so tudi tu naši ter izvolili 12 volilnih mož, ki so vsi neomahljivi pristaši „Slogine“ stranke. Živeli!

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici priredi, kakor že naznanjeno, danes zvečer ob 8. uri v svojih prostorih „zabavni večer“, pri katerem svira oddelek vojaške godbe. Vspored: 1. Cizbulka: „Ljubavne sanje“, Valček; 2. Titl: „Slovenske pesmi“, Overtura; 3. Gounod: Fantazija iz opere „Faust“; 4. Smetana: Sekstet iz opere „Prodana nevesta“; 5. Dellinger: Izbrani napevi iz opere „Don Cezar“; 6. a) Reinhardt: „Pesem o sladki devi“, b) Ražek: „Mačja podoknica. Odmor. 7. Zajc: Predigra k operi „Zriny“; 8. Benčzur: „Lični glasovi“, Gavota; 9. Radomirski: „Ptčica na drevesu“; 10. Schubert: „Jugoslovanski napevi“, Potpuri. Vstopnina prosta. — Vstop dovoljen udom in povabljenim gostom. K obilni udeležbi vabi uljudno

Odbor.

Občni zbor „Centralne posojilnice“ v Gorici. — V četrtek 6. t. m. se je vršil ob množestvilni udeležbi občni zbor „Centralne posojilnice“ v Gorici. Poročilo o tem občnem zboru smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjo številko.

Katoliško delavsko društvo. — Odbor se je sestavil tako-le: dr. Josip Pavlica, predsednik, Janez Lovišček, podpreds., Luka Dugar, denarničar. — Odbor je sklenil: 1. Pobiravci bodo pobirali mesečne prispevke za vsake tri mesece naprej, ker jim je nemogoče vsaki mesec pobirati. 2. Vsak družnik naj sam skrbi, da plača, če ga pobiravec ne obišče. 3. Kdor redno ne plačuje t. j. kdor zaostane z vplačili, nima pravice do podpore.

Ital. pol. društvo „Unione“ se je večeraj posvetovalo v zadevi dopolnilnih deželnozborskih volitev v Furlaniji.

Tiskovna pravda. — V Inimostu se je vršila 4. t. m. tiskovna pravda proti odgovornemu uredniku prej v Gorici izhajajočega lista „Il Friuli Orientale“ Josipa Candutti. Tožil je general baron Teuffenbach radi razžaljenja časti. Candutti je bil obsojen na dva meseca in pol zapora. Candutti je namreč objavil v svojem listu več člankov zalečih čast barona Teuffenbacha.

Vojaški nabor. — V sredo in v četrtek se je vršil v Gorici vojaški nabor za mesto Gorico. Predstavilo se je naboru 196 mladeničev, pristojnih v mesto Gorico. Od teh so jih potrdili 36. Od 32 mladeničev pripadajočih v druge kraje potrdili so jih 12.

Nesreča. — 32-letni Franc Jenčič mizar iz Bat, je hotel pomagati zvaliti z voza jeden sod. Komaj pa se je približal vozu, zdrsne sod in se zvali na njega ter ga je tako strašno zmečkal, da so ga morali takoj prenesti v bolnišnico in je malo upanja, da ostane pri življenju. —

Družba sv. Mohorja. — Število Mohorjanov se je v Gorici tudi letos pomnožilo. Hvala našemu marljivemu nabiratelju Josipu Čigonu, cerkveniku stolne cerkve!

S Krasa nam pišejo, da se je vršila v soboto volitev jednega člana v komisijo za pogojzdovanje Krasa. Udeležitev pri tej volitvi da je bila jako pičla, kar dokazuje, da so naši ljudje malomarni; posebno so se odlikovali s svojo odsotnostjo „naprednjaki“ z dolnjega Krasa, posebno pa njih glavni kaporjon iz Komna. Da se je izpodrinil iz te komisije dosednji kraški zastopnik, gre prva zasluga „možatemu“ g. Živicu iz Skopega, ki zadnji čas svoje mnenje in prepričanje prav rad menjava.

Izgubila se je Fračiška udova Celik, zopet omožena Umek iz Divače, izginila je in se jo pogreša že od 9. jun. lanskega leta. Ta žena ima 41 let, je debela, ima črne oči in lasé in rada pije žganje. Ne ve se, kam je prešla.

Velika nevarnost za Lokavec na Vipavskem. — Od Čavna se je odtrgalo kakih 200.000 m² zemlje, ki se počasi pomiče proti vasi Lokavec. Nevarnost utegne postati velika. Kakor slišimo, bo namestništvo poslalo državne inženjerje, da vkrenejo vse potrebno za regulacijo lokavškega potoka.

Modra galica in žveplo. — Lani proti koncu vpotrebovanja modre galice je cena isti v Ameriki jako padla; najbrže, ker se je je mnogo izdelalo, a manj izvozilo, nego se je mislilo. Zaradi tega se je že lani pozdevalo, da bode tudi pri nas v letu 1902 cena modri galici izdatno nižja nego je bila lani in res, niso se varali oni, ki so mislili tako. Lani namreč je znašala cena modre galice 62 K 64 v., potem je pa ista padla na 48 K 50 v. za kvintal. Kasneje je cena zopet nekaj poskočila tako, da se dobiva zdaj po 52 K kvintal. — Nadejati se je pa, da pade cena še za nekoliko.

Glede žvepla pa se ni bati, da bi cena tudi letos kdo ve kako poskočila, ostalo bode pri starem in če se zviša, zviša se gotovo prav malo. — Sicer se pa priporoča trtojcem, da se pravočasno preskrbijo z obema temi trtinimi zdravili ter da se polagajo glavne važnosti na ceno istih. Glavna in prva skrb naj jim bode, da jih porabijo o pravem času, kajti jedino le od tega je odvisen dober uspeh.

Tržaški škof. — Tržaški listi poročajo, da je monsgr. dr. Nagel, o katerem se je govorilo, da pride za škofa v Trst, izrazil v posebni avdienci sv. Očeta prošnjo, naj bi se ako mogoče opustilo njegovo imenovanje tržaškim škofom.

Traško. — Vlada je ukazala društvu „Tramway“, da mora odpraviti iz službe vse tuje državljane in namestiti domačine. Do sedaj je društvo odslovilo že pet Italijanov.

Vojaštvo v Trstu se stalno pomnoži.

Aratovanja v Trstu. — V noči med minolo nedeljo in ponedeljkom so v Trstu zopet aretirali mnogo oseb. Ko je šla vojaška straža po starem mestu, je letelo nanjo iz oken neke hiše kamenje in steklenice za pivo. Neki delavci so psovali vojake in zapovedujočega podčastnika. Napadalce so aretirali. Med njimi sta dva Dalmatince Sulcuh in Januc.

Nadporočnik Köppl, t. j. oni častnik, ki je zapovedoval na trgu Verdi onemu oddelku vojaštva, ki je prvo streljalo na razgrajace v Trstu, je premeščen ter prideljen v pisarno generalnega štaba na Dunaju.

Jubilej sv. očeta. — V torek dne 3. t. m. dopoldne se je vršila povodom začetka 25 letnice vladanja in 92-letnice rojstva papeža Leona XIII. v cerkvi sv. Petra velikašna slovesnost navzočja. V bogato okrašeni baziliki je bilo krončnih okoli 30 kardinalov, nadškofov in škofov, dalje od zunaj došli izredni poslaniki, diplomatje, in ogromna množica meščanstva. Ob pol 11. uri so prinesli v baziliko sv. očeta na „sedie gestatoria“. Radostni vskliki so doneli nasproti sv. očetu. Ko se je sv. oče vsedel na prestol, darovala se je sv. maša. Po sv. maši peli so „Oremus pro pontifice“ in „Tedeum“. Na to je sv. oče podelil blagoslov in se okoli 1 ure vrnil v Vatikan.

Pri slavnosti v cerkvi sv. Petra je bilo navzočih okoli 60.000 oseb. Pri sprevodu po cerkvi je sv. oče skoro vedno stal in se je blagoslavljal zahvaljeval za ovacije navdušeni množici. Sv. oče je bil kakor pomlajen in je bil ves čas duhovnega opraviča, ki je trajalo dve uri, popolnoma krepak in čvrst. Osebnih zdravnik sv. očeta je izjavil da je zdravstveno

Mula Zega. — Proti sredi minulega meseca se je vršila v Arbanasih, na srbsko-turški meji krvava žaloigra. V selu Peč je bil umorjen turški velikaš Mula Zega in ta umor je imel krvavih posledic. Kdo je bil Mula Zega? Mula Zega je bil Turk jako krvoločne naravi. Imel je veliko premoženje, katero pa si je pridobil le z ropanjem, tatvino in nasilstvom, izključno med Srbi. Bil je velik sovražnik Srbov in on je bil prvi, ki je po srbsko-turški vojni začel preganjati Srbe in njemu se je zahvaliti, da je bil po krvavem klanju popolnoma uničen srbski narod v cellem pečkem okraju. Njegovo premoženje je bilo tako veliko, da je svojčas posodil turški vladi tri milijone dinarov in mu je še danes dolžna 60.000 lir. — Mula Zega je imel med Arbanasi veliko sovražnikov, ki so mu stregli po življenju. Najhujši sovražnik mu je bil neki Adem Zajm, kateremu je Zega svoj čas oropal vse premoženje, mu odpeljal ženo in pomiril otroke, naposled pa mu zažgal še hišo. Zajm je šel potem med roparje in prisegel maščevanje Zegi. In to je izvršil neke nedelje jutraj minulega meseca. To jutro se je zgodilo, da je zadel Zajm na Zego uprav pred poslopjem žandarmerije v Peči. Ustrelil je nanj petkrat iz revolverja in mu prestrelil prsa. Zega se je mrtve zgrudil na tla. O umoru se je hitro zvedelo na daleč okrog po Arbanasih. In zdaj so prihiteli od vseh krajev skupaj Zegovi sorodniki, oboroženi Arbanasi in so hoteli maščevati umorjenega. A tudi na strani Zajmovih sorodnikov se je zbrala velika četa oboroženih korenjakov. Prva puška je počila mej Zegovci in krvavi boj se je začel. Zahtevali so tudi od turških vojakov, da naj se jim izroči Adem Zajm, a ker so vojaki to zahtevo odklonili, napadli so tudi vojake. Po hudem klanju je obležalo na obeh straneh okoli 200 mož, mrtvih in ranjenih. Boj je trajal celi dan. Poveljnik kosovske žandarmerije je prihitel v Peč s petimi bataljoni vojakov in 12 topovi. Boji se še do danes niso polegli.

Narodno gospodarstvo.

O pospeševanju govedoreje na Tolminskem.

(Dalje).

Glede pa na to, da je pot čez Predel nevarna za breje živali, naj bi se ne uvažale zopet breje junice in krave, dokler ne bode končana bohinska železnica; naj se raji nakupujejo po zimi rojene telice, katere so se eno poletje že pasle na planini. Take telice imajo 9—11 mesecev in stanejo od 50 do 70 gld. — Take živali prestajajo dolgo hojo brez vsake nevarnosti in spuščati jih je k biku doma, ko so blizu poldrugo leto stare. Živinorejci naj si dobro zapomnijo to, da junice, katere se gonijo pozneje k biku, ko so že stareje od 1½ leta, ne bodo nikdar dobre mlekarice. Kdor hoče imeti dobro mlečno kravo, mora dalje skrbeti za to, da jo ohrani, dokler je breja, kolikor mogoče suho, malo rejeno.

Kakor zgorej omenjeno, je živina ki se nahaja danes na gorski strani dežele, produkt križanja z belansko pasmo. Če se bode še dalje uvaževala čistokrvna plemenska živina te pasme, dospe se polagoma do končnega smotra, kakoršnega so doživeli na Belanskem, da bode vsa živina na Tolminskem čistokrvna.

Leta 1830. so si nekateri živinorejci belanske doline omislili v Pinegavu bike plemenjake. To se je potem ponavljalo v naslednjih letih, dokler je leta 1866. nastopil ta novi tip koroške živine na dunajski goveji razstavi.

Uvažaje, da se po osmem rodu dospe do čistokrvne pasme in da je smatrati v sedanjem materialu ena četrtnina čistosti, smemo sklepati, da bode v 20 do 25 letih na Tolminskem izrejena pasma enaka belanski.

V dosego te svrhe priporočajo se naslednje naredbe:

1. Uvažaj naj se še dalje čistokrvna plemenska živina;

2. živino, ki se nahaja v plemenski pokrajini, imeti je v razvidnosti s pomočjo genealogične knjige, v katero je vpisati vse živali prve in druge vrste in potem dalje vpisavati ves dotični zarod.

V to knjigo naj bi se vpisala tudi živina belanske pasme, ki jo redi slovenski oddelek deželne kmetijske šole, ker je zares nesmiselno, da se za dragi denar kupuje plemenska živina, teleta se pa potem prodajajo mesarju.

3. Uvéde naj se premovanje (obdarovanje) čistokrvnih živali v Bovcu, Kobaridu, Tolminu in v Cerknem.

V prvi vrsti naj se podeljujejo darila za najlepše bike in junice, v drugi vrsti pa tudi za voli. — to pa naj se

tem načinu izpodbudi reja delavnih volj, ki bi se lahko uporabljali tudi na deželni ravni. (Konec pride.)

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	86-50	90—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolj v sodu . .	34—	—
„ zaboju . .	11-60	12—
Maslo surovo . .	150—	160—
„ kuhano . .	200—	220—
Otrobi debele . .	10-60	12-20
„ drobne . .	10—	11-20
Turšica nova . .	12-80	14-40
„ za hrano . .	12-40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 34—, št. 1 K 33-20, št. 2 K 32-40,
„ 3 „ 31-60, „ 4 „ 31-20, „ 5 „ 30-40,
št. 6 K 29-40.

Vabilo k

I. občnemu zboru

„Slov. kat. polit. in gospodarskega
društva za kobarški okraj“,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 9. marca ob 2. pop.

v **Kobaridu**,

v gostilni „pri Nemcu“ v salonu.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Potrjenje računov za prvo poslovno leto 1901-2.
3. Tajnikovo poročilo in govor.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

ODBOR

„Slov. kat. polit. in gosp. društva
za kobarški okraj.

NB. Poleg drugih tiskanih vabil, ki
so jih prejeli vsi udje.

Zahvala.

Najsrčnejšo zahvalo izrekam
glavni agenturi „**Universale**“ v Go-
rici, v ulici Morelli hiš. št. 6, katera
je zavarovanje mojega preminolega
sina — Pol. št. 2445.75. — **promptno**
in najkulantnejše izplačala, vsled če-
sar to zavarovalnico vsakomur naj-
topleje priporočujem.

V Gorici, 21. februarja 1902.

Margareta vd. Cotič.

V pisarni Seitz-ove tiskarne na-
sproti semenišča v Gorici prodaja se
po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden

in

Velika noč,

spisal profesor Andrej Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti po
povzetju. Kdor pa denar že z naro-
čilo vred pošlje, naj pridene še 20 vin.
za vozni list.

Oglas.

Na prodaj je

BOŽJI GROB

za veliki teden, lesen s platnom pre-
vlečen in poslikan, visok 6 m, širok 3 m.
in globok kaka 2¹/₂ m. Rabljen le malo.
Kupni pogoji se izvedo pri stolnem žup-
niku v Gorici.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Spreten knjigovodja in korespondent,

vešč slovenskega, nemškega in ita-
lijanskega jezika v govoru in pisavi,
ter mogoče nekoliko stenografije,
dobi takoj službo pri znani tvrdki:

Ivan Doljak,

odlikovana tovarna pohištva,
Solkan pri Gorici.

Ponudbe direktno na tvrdko.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje
ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih
imen ter obsega **273 strani.**

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, ozi-
roma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici,
pri knjigotlačih Pallichu v Gorici na
Travniku, pri Schwennerju v Ljubljani
in Florijanu v Kranju.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

sprejema **hranilne vloge**, katere o-
brestuje po 4¹/₂ polumesečno;
nevdignene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Rentni davek plačuje poso-
jilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni
kredit po 6% in na vkupitbo po 5¹/₂.

Sprejema **člane** z glavnimi de-
leži po 200 K in z opravičnimi
deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštinih
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stikalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „**Mari-
janje**“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenici in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,
„**Alla città di Gorizia**“

toči raznovrstna bela in črna vina
ter postreže z vsakovrstnimi okus-
nimi jedili.

Priporoča se toplo svojim rojakom
v mestu in na deželi.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najbolj-
šimi stroji iz prvih nemških
tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega
pohištva

Ivan Doljak v Solkanu

pri Gorici

Samostojna tvrdka brez vsake svese s drugimi.

Ustanovljena l. 1889, — V lastni hiši. — Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večšimi od najnavadnejših do naj-
finejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in
najbolje izurjenimi tapetarji, tako da lahko prevzame in izvrši v naj-
krajšem času veliko delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil,
prenosišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje! Velika izbira obkladkov (remeša), strgarskih in
rezbarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa vsa-
kovrstnih okraskov, gol, kornizov in vseh drugih mizarjskih potrebščin.
— Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa posuše-
nega v nalašč za to napravljenih peceh, ter se tvrdka drži gesla:
Solidnost in točnost v postrežbi. Vrh tega še jamči za vsak
posamezen kos. — Brzjavi: Doljak — Solkan.

Gostilna

„Vinarskega in sa djarsega društva za Brda“
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društ-
vene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže
z okusnimi jedili. — Na razpolago so
blevi za živino in dvorišče za krogljanje.
Za obilen obisk se toplo priporoča
svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnideršič &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga
za ženske in moške obleke, za vsak
stan in vsak letni čas v največji
izberi, kakor: sukno, platno, prte-
nino, Chiffon, oksfort, srovice, vsa-
kovrstne preproge, zavese, namizne
prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce.
Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost jam-
čim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu.
Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Lepa priložnost!!

Radi pozne zimske sezone, prodajam sledeče
zimsko blago

po lastni ceni

Volneno in bombažasto Jaeger perilo za dame, gospode in otroke.
Volnene in bombažaste rokavice „ „ „ „ „ „
Volnene in bombažaste nogovnice „ „ „ „ „ „
Čevlje za dom „ „ „ „ „ „
Volnene šerpe in rute. Kožuhaste ovratnike. Čepice za otroke.

I. Zornik v Gorici,

Gosposka ulica št. 7.

Edina slovenska zaloga vsih potrebščin za dame in
gospode, gg. šivilje in krojače.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nate dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Vladne drobtinice.

Mi Slovenci smo tisti zavidanja vredni narod, ki se z otroško naivnostjo radujemo vsake drobtinice, ki pade od vladne mize, docim pomagamo znašati na mizo — pečenko in pogače. Kadarkoli in pod kateremkoli ministerstvom se nam je vrgla kaka drobtinica z vladne mize, vsikdar smo, uboge pastorka, vzklikali veselja in poljubljali — podplate onim visokim činiteljem, poleg katerih noge je ležala nam milostno vržena drobtinica...

Pa pustimo to, kar je bilo.

V poslednjem času smo se tudi Slovenci nekako povzpeli do vrednejšega stališča, spoznavati in zavedati smo se začeli, da smo tudi mi, četudi mali narod, postali v državi važen političen faktor. A to važnost smo si pridobili — v združenju z drugimi Slovani države in po uravnavi svoje politike vspešno s politiko drugih za svoj političen obstanek jednako se borečih avstrijskih Slovanov. Tako smemo reči, da smo postali Slovenci močen, v državi uvaževan faktor šele vsled solidarnosti z drugimi Slovani te države in da nam je za bodoče zjamčen marsikak politični in gospodarski uspeh, ako zvesto in možato tudi vztrajamo v tej solidarnosti.

Za to vztrajanje, ki nas krepi v borbi za svoja prava, ki nas nahušuje za svoje vzvišene narodne ideale, pa imamo več ko dovolj upravičenega uzroka. Mi Slovenci smo na jugu ko na severu svoje domovine še vedno pravcata raja, katero na lastnih rodnih tleh tlačijo zlobna tučeva petla. Žgočo to resnico je najmarkantnejše naslikal slovenski državni poslanec in član slovenskega naprednega kluba dr. Andrej Ferjančič v svojem govoru o priliki razprave o proračunu v seji poslanske zbornice 24. febr. t. l. — Dr. Ferjančič je z jekleno brezobzirnostjo in na podlagi neizpodbitnih statističnih podatkov ožigosal obstoječe razmere na vseh krajih naše domovine in je bičal postopanje vlade in njenih privržencev zlasti na našem Jugu tako dosledno in uspešno, da so se

vsi mejklici nasprotnikov in njihova neutemeljena oporekanja razpršila ob faktih v njegovem govoru, kakor se razpršijo morske pene ob nepremičnem skalovju. Ta Ferjančičev govor je bil tako silovita reprodukcija vseh neštevilnih naših pritožb o krivicah, ki se nam godé, da bi moral, ako bi imel jeden govor ljudskega zastopnika na merodajnem mestu to čarovniško moč, uže ta Ferjančičev govor čez noč premeniti ves politični naš položaj. Ali če bi ta govor ne imel drugega pomena in uspeha, dokazal je iz nova, kako potrebna je naša solidarnost z drugimi avstrijskimi Slovani v borbi zoper tolike krivice od strani avstrijske vtade in naših političnih nasprotnikov.

Po tem govoru dr. Ferjančiča, ki je prava in pravcata opozicija proti vladi, pa je bilo samo ob sebi pričakovati, da bode klub, kateremu pripada govornik, glasoval — proti dispozicijskemu fondu.

To pa se ni zgodilo. Klub naprednih slovenskih poslancev je glasoval za dispozicijski fond in je s tem storil uslugo vladi, za katero mu mora ista narediti poklon. Kajti z glasovanjem za ta zaklad je izrekel klub vladi popolno zaupanje. Dispozicijski zaklad ni svota, katero rabi država za splošne državne potrebe, marveč ta zaklad je kredit, katerega rabi vlada za svoje posebne namene, v prvi vrsti za podpiranje oficijelnega časopisja, katero dela vladi prijazno politiko. Glasovati za ta zaklad se pravi torej izreči vladi neomejeno zaupanje. In to je storil klub slovenskih naprednih poslancev. Ta korak kluba slovenskih naprednih poslancev je zbudil ogorčenje pri vsakomur, kateremu je še količkaj za splošne koristi slovenskega naroda in na sploh Slovanov. Kajti ta korak so storili slovenski napredni poslanci v trenutku, ko se je z vladino pomočjo sprejel Stürghov predlog za odpravo celjske slovenske gimnazije, torej v trenutku, ko je vlada zopet jasno pokazala, da se norčuje iz najvažnejših kulturnih zahtev slovenskega naroda.

Pri glasovanju o dispozicijskem zakladu nista bila navzoča napredna Slovenca dr. Tavčar in naš Oskar Gabršček in glasovala sta samo dr. Ferjančič in notar Plantan. Toda »Slov. Narod« piše, da je napredni klub že prvotno sklenil glasovati za dispozicijski zaklad in je s tem izrekel, da so vsi štirje člani tega kluba soglašali s tem sklepom, torej tudi naš Oskar Gabršček in je tudi on s kranjskimi tovariši vred poljubil šibo, s katero vlada pretrepa Slovence.

Ako kak državnozbornski klub samostojno glasuje za kako vladno postavko, mora imeti za to svoje posebne uzroke.

Oglejmo pa si uzroke temu glasovanju, katere hiti navajati zaporedoma »Slov. Narod« skoro v vsaki svojih zadnjih številk. Ta — nekdanji Jurčičev list opravičuje korak naprednega kluba na način, ki je jako čuden. »Slov. Narod« pravi, da je klub v očigled akciji, katero je pričelo mesto Ljubljana, namreč glede potresnega državnega posojila, postopal praktično in razumno, ko je glasoval za dispozicijski zaklad, t. j. da je to storil v nadi, da pridobi kako vladno drobtinico, za kakoršne češ, da se »klerikalci« zama trudijo, ker da so se vladi »zamerili«. Pri tej priliki moramo že gospode iz naprednega kluba spomniti na njihove izbruhe nasproti poslancem, katere so nazivali po »Narodu« vladne kimovce, vladne podrepnike in jim podtikali, da klečeplazijo okoli ministerskih stolov, da se zadovoljujejo z vsako drobtinico itd. In glej, komaj so se naši napredni na Dunaju dobro ogreli, postali so oni sami pravcati — vladni kimovci!

No, bodisi, da bi bilo temu tako in bodisi, da bi država že res tirjala od mesta Ljubljane tiste stotisoče obrestnega posojila nazaj, ako bi napredni klub, v katerem je zastopnik mesta Ljubljane, dr. Tavčar, ne bil glasoval za razpoložni zaklad, — recimo, da bi bilo temu tako, kaj pa, to moramo vprašati, briga našega Oskarja Gabrščka zaveda, katera je popolnoma lokalnega

Ljubljanskega pomena? Ako ima zastopnik Ljubljane svoje osebne težnje glede Ljubljane, ali je bil naš gorški poslanec opravičen izneveriti se splošni slovenski zastavi in se kloniti zahtevi zastopnika Ljubljane in soglašati z ljudmi, od katerih vsaki je imel pri tem glasovanju morda uprav svoje zasebne nagibe? Ali nima Oskar Gabršček nobene važnejšega posla kot zastopnik goratega okraja naše dežele v državnem zboru? Ako smo že tako daleč v svoji slovenski politiki, da tiraj vsaki poslanec svojo lokalno politiko, da pridobi za se kako »drobtinico« od vlade, kaj briga potem našega Oskarja Gabrščka lokalna politika kranjskih naprednjakov? Saj imamo mi primorski Slovenci tudi svojih lokalnih potreb, katerim nasproti pa se kaže, kar je tako čvrsto povedal dr. And. Ferjančič, vlada vsega zaupanja — ne vredno. In taki vladi, ki tako zapostavlja interese nas primorskih Slovencev, je izrekel Oskar Gabršček neomejeno zaupanje — v prilog kranjski lokalni politiki?! To njegovo vedenje da pač mnogo misliti...

Toda nam se dozdeva, da je izvirni sklep naprednega kluba še iz vse drugih motivov in ti motivi so, kar moramo še bolj obsojati nego glasovanje samo.

»Slov. Narod« od 3. t. m. piše mej drugem: »Ali pa morda misli mešana družbica, ki se zbira pod bombastično zastavo »slovanskega centra« in misli hrvatsko-slovenski klub, da imata pravico zahtevati od naprednih poslancev, da postopajo z njimi soglasno in solidarno? Tako daleč še dolgo nismo po dogodkih iz polpreteklega časa. Najprej proti naprednim poslancem uprizoriti sramotno gonjo, kakor je uprizoril slovensko centrum, da je napredne poslance iz sebe izrinil, potem pa zahtevati, da le-ti postopajo in glasujejo tako, kakor da so z onimi v enem klubu, to je od slovenskega centra drzno, od hrv. slov. kluba naivno.

Ali je pa v o d s t v o in postopanje teh dveh klubov tako imponujoče, da bi je morali napredni poslanci hoté ali nehoté vpoštevati?«

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogerskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)
(Dalje).

Ta kakor vsi ostali altariji so izrezljani v gotičnem slogu. Poleg krasnega kipa Mamke Božje v naravni velikosti, je na njem še več drugih podob iz Jezusovega življenja, česar se pa le še nekam megleno spominjam, kajti en utis istisne drugega iz spomina. In kdo bi mogel vse te razne utise le prešteti? Krasen je tudi ob prostorne »presbiteriju« obhajilnik, na katerem me je ludi parkrat doletela čast, da sem tudi mažarsko gospodo obojega spola obhajal. Tudi »žagrad« je prostoren in krasen. Drugi altar na desni strani je zopet prekrasni altar Srca Jezusovega (Jezuš Szive oltára), ravno tako umetno izrezljan, kot je veliki. Kip Jezusovega srca v naravni velikosti ki kaže na svoje srce in z ranami na dlaneh rok, je tako umetno izrezljan, da se dozdeva prav živ, le da se ne giblje. Ob levi in desni levi je sv. Marjeta Alacoque, kateri se je

Jezus v Paray-le Monal (na južnem Francoskem) svoj čas prikazal. Na desni pa je kip blažene Magdalene Pazziške, opatinje karmeliškega reda. Tudi na tem altariju sem parkrat maševal. Malo niže na istej strani je pa altar sv. Jožefa (Szent József oltára), ravno tako krasno in umetno izrezljan, kakor so vsi ostali. Na levi je kip sv. Emericha (Imre, mažarski) na desni pa kip sv. Alojzija; oba v krasni srednjeveški obleki kot mlada vojvoda. Četrti altar na levi je sv. Antonu posvečen (Szent Antal oltára). Tu blagoslovlja poleg Matere Božje na blazinici stoječe dete božje sv. Antona klečečega pred njima. Ob desni in levi strani altarija sta pa enako krasna kipa dveh svetnikov iz reda sv. Frančiška, katerih imen pa se ne spominjam več. Nad altarno menso (mizo) so pa 3 lepe slike iz čudežnega življenja sv. Antona. Peti altar na isti levi (ali epistolski) strani je altar posvečen sv. Tereziji, ki je bila tudi redovnica slovečega karmeliškega reda. — Okoli nje kleči ali stoji še mnogo drugih redovnic, ki poslušajo niane modre nauke. Ta altar in stroške napraviti (za nad 60.000 gld.)

častita gospa Simor Terezija, sorodnica pokojnega Primasa: Simor Martina, predhodnika sedanjega. Ob levi strani je tudi še kip sv. Angele Mericije, na desni pa sv. Janeza Krst. (menda, če se še prav spominjam) Nad menso (mizo) so pa razne zgodbe iz življenja sv. Terezije. Posebno krasen altar je šesti altar: »Fájdalmas Szűs oltára«, t. j. altar žalostne Matere Božje in Jezusa Sina Božjega. Nad krasno menso so pa lične 3 slike iz Jezusovega trpljenja. Vsa oblika altarija je enaka prejšnjim v krasni gotiki. — Slednjič je še sedmi altar. Ta je posvečen prvemu ogerskemu kralju, namreč sv. Štefanu: »Szent István oltára«. — Kip sv. Štefana je v naravni velikosti, z vsemi »insinijami« (znamnji) apostolskega kralja. Redko krasno delo je to. Na desni je pa kip sv. Ladislava, (szent László) na levi pa sv. Elizabete, oba ogerska svetnika. Sv. Štefan ima srebrno-zlato krono na glavi z nagjnim križcem na kroni, kakor je je tudi viditi na ogerskih novcih. Okoli pasu ima svitli meč; v levi drži dolg dvojni križ odát ja v krasno kraljevo oprano h oznanovanju sv. vere. Nad altarno

menso so zopet 3 slike, dogodb iz njegovega sv. življenja. — Hrvatje, ki praznujejo Mažarom enako njegov god dne 20. avgusta, ga imenujejo: »Kralj sabljar!« Kajti po duhu in običaju istega veka se je moralo mnogokrat še surove Arpadove sinove siliti h sv. krstu. Po pravici ga je sv. katoliška Cerkev prištel v vrsto svetnikov. Štefan je bil sin ogerskega vojvode Gejze, prej Vojk imenovan, praški nadškof Vojteh (Adalbert) ga je krstil in mu dal ime prvega mučenika Štefana. Nasledoval je svojega očeta Gejzo (997 l. do 1038) v vojvodstvu, pripeljal je skoraj vse svoje podložne h Kristusovi veri, ustanovil je po Ogerskem mnogo škofij, jih je obdaroval z obilnimi dohodki. Vsih tih škofij nadškofijska stolica je bila pa postavljena v Oštrogonu, (Strigonium-Gran) kjer je še dandanašnji. Sv. Štefan je bil res svet kralj in s srcem vdan apostolski stolici, kajti po vsej svoji državi je dal sezidati cerkve ter je ustanovil mnogo samostanov sv. Benedikta. Zato je papež Silvester II. vse, kar je storil sv. Štefan za kot prvega ogerskega kralja. (Dalje prih.)

Za tem grmom torej tiči zajec: iz maščevanja, iz osebne mržnje torej je postopal napredni klub tako, kakor je postopal! Iz jeze zaradi znane državnoborskega dogodka, iz namena, da se slov. centru in hrv. slov. klubu jedno založi, zaradi tega in iz antipatije zastopnika Ljubljane do vodstva slov. centra je glasoval napredni klub za dispozicijski zaklad in obrnil hrbet slovenski politiki. No, nam take vrste osebno maščevanje naravnost ne ugaja. Mi smo marveč mnenja, da v življenjskih interesih slovenskega naroda ponehaja vsaki osebni nagon, v takih vprašanjih ne smemo poznati nobenih „srčnih gnjevov“, marveč imeti moramo pred očmi jedino le usodo slovenskega naroda, ako se nočemo pred vsem svetom kazati kot take, ki vsaki hipec podležejo svojim strastem in kot take, ki se morajo še nekoliko učiti, da postanejo zreli parlamentarci.

V življenjskih vprašanjih naroda ne sme biti oseb, marveč kompaktna skupnost, tu nismo več „mešana družbica“, marveč Slovani smo, ki moramo iti kakor jeden vojak v boj za svoja prava.

Toda seveda „Slov. Narod“, da bi se bolj postavil napredni klub v pravo luč, se še norčuje iz slovanske solidarnosti, ker so ostali slovanski zastopniki — izvzemši vedno samosvoje Poljake — glasovali proti dispozicijskemu zakladu! Tako daleč je torej že prišlo pri teh ljudeh pod kompromisom s kranjskimi Nemci! Ta madež, ki ga je zagrešil napredni klub, pa je hotel poslanec dr. Ferjančič vže naprej izprati s svojim fulminantnim govorom o mučeništvu našega naroda in s tem pokazati, da pozna težnje našega naroda in krivice, ki se mu gode od strani avstrijske vlade.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. — Oj, kako jim je pri srcu, kako jih žge in peče „Slomškova podružnica“, zdražbarje in hujskače v Gosposki ulici! Skoraj v vsaki številki svojega trobila se je spominjajo, jo napadajo, izživajo in dražijo. In ako se človek spozabi in toliko poniža, da po zasluženju odgovori na njihove lopovščine, pa jim zopet ni prav; tedaj se delajo nedolžne in kažejo na naš odgovor rekoč: glejte, kake cvetke! Hinavci! Skoraj v vsaki vrsti, ki jo napišete, se nahaja ta ali ona psotka iz vaše bogate zaloge in vi se še drznete drugim kaj očitati v tem obziru! „Naprednjaška“ nasramnost!

Ako vporabljam včasih kako „cvetko“, izposojena je od vas, da vas zavračamo z vašim orožjem, klin s klinom! Kje pa je zrastle več „cvetke“ nego na vašem vrtu?

Ali ne vidite, ne slišite malone vsaki dan, kake „cvetke“ in kak sad rodi vaše ostudno hujskanje po deželi? Na Livku so padli vaši „učenci“ doli do kravjih zvoncev, v Rodiku na Krasu pa še nekoliko nižje: v človeško blato! Fej! V znamenju in s pomočjo kravjih zvoncev in človeškega blata hočete delovati za napredek in blagor svojih rojakov!

Take vrste ljudje, kakoršni so v znanem gnjezdu v Gosposki ulici, nas ne bodo učili, kako imamo varovati svoj ugled in svojo samostalnost! Nesramneži, ki so še pred nedavnim časom pisarili in dražili proti učiteljem, da jedo krnh, ki je namočen v krvi našega kmeta, da hočejo kmeta na boben spraviti itd. itd. (gg. kolovodje „naprednih“ učiteljev se morda še kaj spominjajo?!), tem ljudem odrekamo vsako pravico vmešavati se v učiteljske zadeve, postavljati se za njihove varuhe in zagovornike! Apage!

S svojim in svojih zaslepljenih in zapeljanih žrtev delovanjem se bavite, nas in naše delovanje bodo sodili drugi sodniki in ne kake barabe!

Pride čas, da zapeljano ljudstvo iz njegovi pohujšljivi in krivi proroki!

Iz Dornberga, dne 6. marca. — Ni se čuditi, da sedanji Dornberg je postal v najnovejšem času staroslavno grško mesto Atene, kajti tu so se porodili novi grški modrijani, slavni govorniki itd. Novi Demosten je vstal iz groba ter zbira že svoje učence, svoje slušatelje pod svoje okrilje, da jim s svojo slavno zgovornostjo oznanjuje in predava novo evangelje „nove napredne“ stranke. Njegova visokost general Isteklosem iz Gorice je imenoval znanega Janeza vrhovnim pridgarjem novih „naprednih“ poslušnih ovčic v tukajšnjih Atenah in — otvorila se je nova šola, v kateri se bodo vzgajali novi Demonstenoviči, slavni govorniki in predavatelji novega „naprednega“ evangelija. Tako je!

Preteklo nedeljo, dne 2. marca se je slovesno in slavno otvorila nova taka šola v tukajšnji nekdanji občinski katedrali, pardon — v dvorani. Ta dan je nastopil novi pridgar v Demonstenovem okrilju in je s svojo slavnostno zgovornostjo kar očaral vse poslušalce tako, da je takoj pristopilo in priseglo na novi „napredni“ evangelij okolo 10 tisoč mož, žena in otrok — in razdrobila se je v prah dornberška klerikalna trdnjava — in nastal je strašanski potres. Na Čukliji se je odprl Vulkan, bruhajoč smrdljivi ogenj iz svojega žrela. Raz visokih lin dornberškega zvonika zaplapolala je črna zastava — znak velike tragične katastrofe — kapitulacije ogromne večine tukajšnjega prebivalstva. Strt je klerikalni zmaj, strto je klerikalno županstvo in starašinstvo, kajti dihnila je vanje „blagodejna liberalna sapa“ v podobi strupene burje, da je takoj podala svojo ostavko novemu domačemu pridgarju s ponižno prošnjo, da naj upliva na to, da pride prihodnjo nedeljo general Magnus iz Gorice in da sestavi novi kabineti, novo listo županstva in starašinstva iz vrste novih vernikov novega naprednega evangelija. Amen.

Sempas, dne 5. marca. — Kavke. Letošnjo spomlad je zašlo v našo dolino izvanredno mnogo črnih kavk. Niso posebno zgodne, vendar zjutraj ob 7. uri že zapusté prenočišča in rekognoscirajo močvirja in preorane njive, kjer celi dan pridno pobirajo črve in drugo jedlačo. Kaj pomeni nenavadna množina te zletavne?

Lijak. Dva dni smo imeli veter, danes je solnce, a Lijak se ni še odtekel. Še leži po nižavah in namaka senožeti. Meseca februarja je tudi cesto preplaval in po dva dni pomival cesto od mitnice do mosta. — O skrbna cestna uprava! Mitnino pobiraš skrbno, Lijaka pa nočeš zgraditi in odvesti v njegovo strugo. Leta in leta že kličemo pomoči, pa dotični gospodje delajo načrte, zato nimajo časa da bi vkazali pripeljati dva koša grude, s katero bi se zasula vrzel na pretrganem zasipu.

Drugi teden bomo imeli glasovanje za razdelitev županije. Osek in Ozeljan sta željno pričakovala tega glasovanja. Srčne želje se jima spojinijo prihodnje dni. Ker se dandanes rajši razdira nego zida, bo pač gotovo splošno glasovanje res raztrgalo sedanjo županijo v štiri. Bile srečne!

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica ima vsaki dan seje. Na dnevnem redu je vedno državni proračun. Zadnje dni je razpravljala o postavki „politična uprava“. V seji 4. t. m. so govorili razni poslanci večinoma o gospodarskih točkah svojih volilnih okrajev. Tako je govoril poslanec dr. Wielowieyski o prazni in goveji kugi, gališki poslanec d. t. Kosa je opisoval razmere v Galiciji, ki so pa las podobne — turškim. Rumun dr. Lupu je grajal politično upravo v Bukovini in omenil, da je suženjstvo v Bukovini v bujem cvetu. Furlanski poslanec dr. Verzegnassi je govoril o pelagri in „malariji“ v Furlaniji in se pritoževal, da vlada zanemarija italijansko pre-

poljedelstvo gorenjeavstrijski poslanec Plasse ter je dejal, da Avstrija iz zgolj političnih ozirav podpira Madjare, svoje državljane pa zanemarija. Tudi dalmatinski poslanec dr. Kvekić je tožil, da se premalo skrbi za blagor dežele, antisemit Stein pa je razpravljaj razna socialna vprašanja in se je bavil z dobrotelnimi zavodi na Dunaju. Za njim je govoril posl. Spiničić, ki je z ozirom na Bartolijev govor dokazoval z raznimi dejstvi, da so vse italijanske pritožbe o zatiranju italijanske narodnosti v Primorju popolnoma neutemeljene. Govornik ostro graja politično upravo v primorskih deželah, ki vedé ali nevedé goji irredentno. Vlada dopušča, da italijanska večina v dežel. zboru isterskem brezozirno tepta pravice in prezira koristi slovanske večine prebivalstva. Na razne pritožbe in interpelacije osrednja vlada ali ne odgovarja ali pa se sklicuje na poročila svojih podrejenih organov. Prav je, da min. predsednik zagovarja in brani svoje uradnike, ali če se prepriča da se poročila nižjih uradov ne ujemajo z dejstvi, potem je njegova dolžnost, da zaukaže svojim uradnikom pri politični upravi, da varujejo zakon in branijo pravico proti vsakemu. Žal, da čujemo le besede in prazne obljube. Zato: Caveant consules!

V seji 5. t. m. je reagiral min. predsednik na razna vprašanja. Rekel je, da se plemstvo v pol. službi nikakor ne protizira, napovedal ustanovitev novih okr. glavarstev in pomnožitev uradniškega osebja. Minulo leto je bilo naznanjenih 82248 shodov, od teh bilo prepovedanih le 341, 98 razpuščenih. V nadaljnjem govoru je Koerber naglašal, da morajo uradniki služiti interesom ljudstva v smislu zakona, ne smejo svojega političnega mnenja niti v uradu niti v zasebnem življenju nikomur vsiljevati, narodna nepristranost mora veljati ne samo za ministra marveč za vsakega uradnika do zadnjega praktikanta. Le uradnik, ki deluje v tem smislu, more računati na skrb in varstvo od strani govornika. Uradništvu se stavijo vedno večje in težavnejše zahteve. Velika večina si je svesta svojih dolžnosti.

V seji 6. t. m. so bili sprejeti vsi naslovi ministerstva za notranje reči. Potem je začela razprava o izjemnih naredbah za Trst in okolico.

Po prečitaniu sporočila in po kratkem govoru poročevalca dr. Fuchsa, dobi besedo žid Ellenbogen, ki hudo napada vlado ter jej očita skrajno lakomislčnost, češ, da za Trst ni bilo potreba izjemnih naredb. Govornik graja oestro poročilo in pravi, da je sestavljeno tako, kakor je želela vlada.

Oglašil se k besedi posl. Spiničić. On pravi, da mu ne pride na misel zagovarjati primorsko vlado toliko manje pa njen zistem.

Glede postopanja vojaštva pa, katero je napadel predgovornik, ima govornik poročila iz Trsta, poročila, katera so mu pisale osebe, ki so bile na licu mesta. Iz teh poročil je razvidno, da je vojaštvo bilo skrajno potrpežljivo ter da je še le v največji potrebi rabilo orožje. Iz teh poročil se je govornik tudi prepričal, da je vladal na jedni strani velik strah, na drugi strani pa da je začelo hudo vreti, tako, da je bilo izjemno stanje popolnoma na mestu in da so se z njim zaprečile velike nesreče.

Posebno je razvidel iz poročil, da je oddelek vojaštva, kateremu je zapovedoval nadporočnik Köppl, bil prisiljen streljati. S tem pa noče govornik trditi, da ne bi bila vlada in Lloyd pred 13. feb. in tudi še pozneje mnogo zagrešila.

Lloydu so bile že dlje časa znane pritožbe delavcev, ki so bile več ali manj tudi opravičene; zato je bila njegova dolžnost, da je upošteva — a vladina dolžnost bila je pa, da v tem smislu posreduje. Govornik je prepričan, da bode vlada ne glede na izid glasovanja v poslanski zbornici vkrenila, kar se ji bo zdelo.

Ali neobhodno potrebno je, da se ukrene vse kar je v stanu zaprečiti ter odstraniti nevarnost, da se taki dogodki, kakoršni so bili 13., 14. in 15. feb. več ne dogajajo. Zaradi tega stavi pa on tudi svoj tozadevni minoritetni votum.

Govornik se pri tej priliki pritožuje in pravi, da Slovenci v Trstu ne uživajo tistih pravic, katere so jim postavno zagajene, marveč da ravnajo z njimi oblasti kakor s sužnjimi. Govornik se pritožuje tudi čez to, da se je v zadnjem času začel slovenski jezik iztirati celo iz cerkev tržaških.

Govornik pravi, da je treba v Trstu na vsak način pomnožiti garnizijo. On je namreč mnenja, da bi tudi zdaj ne bilo prišlo do tega, češar je prišlo stopalo nego je. Velikega števila vojaštva

bi se razsajalci gotovo zbal. Govornik izraza svojo nezadovoljnost posebno nad tem, da se v zadnjih časih skoro pri vseh večjih podjetjih rabijo le delavci iz drugih držav.

Govornik pozivlja vlado, naj skrbi za to, da se bode v Trstu vzgajalo ljudstvo na verski in moralni podlagi; pozivlja jo pa tudi, da spremeni korenito svoj vladni zistem ter da uredi vse tako, da bodo v Trstu vsi ljudje enakopravni.

Včeraj se je debata o tem predmetu nadaljevala in tudi dokončala. Vladne naredbe glede izjemnega stanja je pri glasovanju vzela zbornica na znanje s 180 proti 76 glasovom.

Čehi in Francozje.

K svečanostim o priliki stoletnice slavnega francoskega pisatelja Viktorja Hugo-a je došlo v Pariz posebno odposlanstvo iz Prage s svojim načelnikom dr. Srbom na čelu. Sprejem Čehov je bil presrčen. Občinstvo je Čeha burno pozdravljalo s češkim pozdravom: Na zdar! O priliki sprejema raznih deputacij imel je pariški načelnik Dausset daljši govor, katerega polovica je veljala Čehom. — Praški župan dr. Srb je v dolgem govoru slavil Viktorja Hugo-a. Dejal je: „Noben narod ni imel večjega moža in ga tudi imeti ni mogel“.

Čehi so v Parizu obračali občo pozornost nase. Francozki listi so pisali navdušeno o njih. Znani sloveči publicist André Cheradame pa je priobčil jeden članek, v katerem pravi, kako mu je tožil starosta Čehov dr. Rieger, ker Francozje niso hoteli poznati svojih pravih prijateljev. Rieger je vse storil, da bi opozoril Napoleona III. na nevarnost, ki priti Franciji od strani Nemcev. Ali v Parizu Riegrovega svarila niso razumeli. Temu je sledil usodni dan pri Sedanu, francoski poraz. Pokazalo se je, kako prav je imel Rieger. Ali še pozneje, ko je prišel Rieger v Pariz, ga niso razumeli francoski državniki, niti Thiers. Jediní Gambetta ga je razumel, a ta je kmalu za tem umrl. Toda Riegrovo delovanje ni ostalo brez uspeha. Francozi poznajo težnje Čehov. Čehi hočejo svobodno Češko v svobodni Avstriji. V Berlinu pa hočejo uresničiti Bismarckov izrek: „Kdor je gospodar Češke, je gospodar Evrope!“

Francozje pa hočejo mir, torej ravnatežje na evropskem ozemlju. Ako se Francozka noče sama uničiti, ne sme dovoliti Nemčiji, da pogoltne Češko in postane strašna vojna sila. Zato hoče Francija, da Češka ostane Čehom; ali ker Češka ne more živeti politični sama zase osamljena, tedaj mora ostati v Avstriji. Potemtakem obstoje združeni interesi mej Avstrijo in Francozko. Naj se ne govori o tem, da Avstrija pripada k trozvezi. Od 25 milijonov Avstrijcev jih je danes najmanj 15 milijonov, ki so proti trozvezi. Smijati se moramo, ko oficijelne izjave govore o stalnosti nemško-avstrijske zveze. V naših očeh — končuje Cheradame — češki delegati posebejlujejo vso Avstrijo, zato jih časti vsa Francija.

Vsenemški načrti.

Petrograjski list „Kraj“ prinaša razgovor, katerega je imel nedavno neki odlični Poljak z jednim nemškim politikom. Pri tej priliki je razkril Nemeč vsenemški politični načrt in je dejal mej drugim: S Francozi so naši računi storjeni in cesar Viljem si prizadeva da bi uvedel dobre odnose s Francijo. Mi damo (!) Francozom Maroko, del Afrike, če treba tudi Belgijo in Luksemburg. Ali druga stvar je z Rusijo. Tu je ogenj in voda, dva naroda, dve civilizaciji, dva sveta. Tu mora (!) priti do spopada. — Nemški „Draug nach Osten“ ni samo pusta fraza. Ko nam zmanjka prostora, kam pa hočemo, ako ne v zemlje Slovanov? Gibanje, ki zamore dovesti do vojne, pa še traja lahko 50 let. Kaj je 50 let v zgodovini? Za narodi so prišli narodi, za civilizacijo civilizacija. Ob času Rimljanov, Galov in Germanov še ni bilo Slovanov, a tudi ti se morajo pojaviti. Vprašanje o Čehi in Poznanju so le predigre, predstraže, za temi pride veliki boj, ki se bode bil ob mejnih pokrajinah. Zakaj pa se je vračala naša vojska iz Kitajskega čez Trst? Zato, da pokaže nemškemu narodu, kod pelje najbližja pot v sredozemsko morje. Danes ni Nemca, ki bi ne sanjal o Trstu. — „Ali pride do boja z Avstrijo?“ vpraša Poljak. „Bog obvaruj! Avstriji damo (!) Solun, Srbijo, Carigrad, ali Trst mora biti naš“. — Tako hočejo domišljavi Nemci razpolagati s svetom, a ne mislijo na resnični rek, ki pravi: „Prevzetnost gre pred padcem“.

Nameravani napad na srbsko kraljevo rodbino.

Listi poročajo o jako čudnem do-

iz Mitrovice čez Donavo pripeljal v Šabac

3. Uvéde naj se premovanje (obdaro-
vanje) čistokrvnih živali v Bovec, Koba-
ridu, Tolminu in v Cerknem.

tem načinu izpodbudi reja delavnih volj, ki bi se lahko uporabljali tudi na deželni ravni. (Konec pride.)

Tržne cene.

Za 100 kg.		
Kava: Santos	K 190—	do 210—
" Sandomingo	" 270—	" 290—
" Java	" 260—	" 280—
" Portorico	" 270—	" 290—
" Ceylon	" 360—	" 380—
Slakdor	" 86.50	" 90—
Špeh	" 120—	" 150—
Petrolij v. sodu	" 34—	" —
" zaboju	" 11.60	" 12—
Maslo surovo	" 150—	" 160—
" kuhano	" 200—	" 220—
Otrobi debele	" 10.60	" 12.20
" drobne	" 10—	" 11.20
Turšica nova	" 12.80	" 14.40
" za hrano	" 12.40	" 13—
Oveš	" 17—	" 18—

Moka ogerska:
št. 0 K 34—, št. 1 K 33.20, št. 2 K 32.40,
" 3 " 31.60, " 4 " 31.20, " 5 " 30.40,
št. 6 K 29.40.

Vabilo k

I. občnemu zboru

„Slov. kat. polit. in gospodarskega
društva za kobarški okraj“,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 9. marca ob 2. pop.

v Kobaridu,

v gostilni „pri Nemeu“ v salonu.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Potrjenje računov za prvo poslovno leto 1901-2.
3. Tajnikovo poročilo in govor.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

ODBOR

„Slov. kat. polit. in gosp. društva
za kobarški okraj.“

NB. Poleg drugih tiskanih vabil, ki
so jih prejeli vsi udeleženci.

Zahvala.

Najsrečnejšo zahvalo izrekam
glavni agenturi „Universale“ v Go-
rici, v ulici Morelli hiš. št. 6, katera
je zavarovanje mojega preminolega
sina — Pol. št. 2445.75. — **promptno**
in najkulantnejše izplačala, vsled če-
sar to zavarovalnico vsakomur naj-
topleje priporočujem.

V Gorici, 21. februarja 1902.

Margareta vd. Cotič.

V pisarni Seitz-ove tiskarne na-
sproti semenišča v Gorici prodaja se
po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden

in

Velika noč,

spisal profesor Andrej Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti po
povzetju. Kdor pa denar že z naro-
čilo vred pošlje, naj pridene še 20 vin.
za vozni list.

Oglas.

Na prodaj je

BOŽJI GROB

za veliki teden, lesen s platnom pre-
vlečen in poslikan, visok 6 m, širok 3 m.
in globok kaka 2 1/2 m. Rabljen le malo.
Kupni pogoji se izvedo pri stolnem žup-
niku v Gorici.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Spreten knjigovodja in korespondent,

vešč slovenskega, nemškega in ita-
lijanskega jezika v govoru in pisavi,
ter mogoče nekoliko stenografije,
dobi takoj službo pri znani tvrdki:

Ivan Doljak,

odlikovana tovarna pohištva,

Solkan pri Gorici.

Ponudbe direktno na tvrdko.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju

pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih
imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Vezana v platno 2 kroni, ozi-
roma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici,
pri knjigotlačilci Pallichu v Gorici na
Travniku, pri Schwennerju v Ljubljani
in Florijanu v Kranju.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

sprejema **hranilne vloge**, katere o-
brestuje po 4 1/2 p. l. mesečno;
nevzdržene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Rentni davek plačuje poso-
jilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebnih
kredit po 6% in na vkupitbo po 5 1/2.

Sprejema **člane** z glavnimi de-
ležji po 200 K in z opravičnimi
deležji po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštne
stroške.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janic“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiri delno keg-
ljišče z vrtenici in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo

bogato zalogo, zagotavlja naj-

hitrejšo postrežbo in jako nizke

cene.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,

„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina
ter postreže z vsakovrstnimi okus-
nimi jedili.
v mestu in na deželi.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najbolj-
šimi stroji iz prvih nemških
tovarn ter

velika zaloga vsakovrstnega

pohištva

Ivan Doljak v Solkanu

pri Gorici

Samostojna tvrdka brez vsake svese s drugimi.

Ustanovljena l. 1839, — V lastni hiši. — Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do naj-
finejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in
najbolje izurjenimi tapetarji, tako da lahko prevzame in izvrši v naj-
krajšem času veliko delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil,
prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvi.

Za mizarje! Velika izbira obkladkov (remeša), strugarskih in
rezbarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa vsa-
kovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarskih potrebščin.

— Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa posuše-
nega v nalašč za to napravljenih pečeh, ter se tvrdka drži gesla:
Solidnost in točnost v postrežbi. Vrhu tega še jamči za vsak
posamezen kos. — Brzjavi: Doljak — Solkan.

Gostilna

„Vinarskega in sadjarkega društva za Brda“
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društ-
vene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže
z okusnimi jedili. — Na razpolago so
blevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča
svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnideršič &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga
za ženske in moške obleke, za vsak
stan in vsak letni čas v največji
izberi, kakor: sukno, platno, prte-
nino, Chiffon, oksfort, srovice, vsa-
kovrstne preproge, zavese, namizne
prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce.
Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4.90 K

Za pristnost jam-
čim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu.
Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitancec in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Lepa priložnost!!

Radi pozne zimske sezone, prodajam sledeče
zimsko blago

po lastni ceni

Volneno in bombažasto Jaeger perilo za dame, gospode in otroke.

Volnene in bombažaste rokavice " " " " "

Volnene in bombažaste nogovice " " " " "

Čevlje za dom " " " " "

Volnene šerpe in rute. Kožuhaste ovratnike. Čepice za otroke.

I. Zornik v Gorici,

Gosposka ulica št. 7.

Edina slovenska zaloga vsih potrebščin za dame in
gospode, gg. šivilje in krojače.